

Brieven

| Letters to the editor

Leve het Koninklijk Wiskundig Genootschap! (2)

In de brief *Leve het Koninklijk Wiskundig Genootschap!* van Klaas Landsman (blz. 116/117, NAW, juni 2003) worden in een stijl die lijkt op die van de journalist Burke van Scientific American allerhande op zich interessante zaken aan elkaar geregen. Waar echter Burke's stijl weloverwogen, objectief en ter zake is, is die van Landsman in voor-noemde brief dat niet.

Beethoven, Napoleon, de grondslagencrisis, zeventiende-eeuwse politiek, ondermaanse en bovenmaanse werelden, Cartesianisme, verenigingen en het begrip 'Koninklijke', enzovoorts, dit alles dolt en tui-melt over elkaar heen in een deining die zijn weerga niet kent. Sterker nog, koppeling dezer zaken pretendeert een bijdrage te hebben geleverd aan het thema: "Verlening van het predicaat *Koninklijke* aan het Wiskundig Genootschap."

Men mag denken over het verlenen en voeren van het predicaat *Koninklijke* zoals men wil. Het wordt verleend op grond van op dat moment van verlening bereikte grote verdiensten voor aspecten van de Nederlandse samenleving. Daar kan de onderscheidene terecht trots op zijn. Het predicaat *Koninklijke* kan worden ingetrokken, zo meen ik, bij duidelijk gebleken wangedrag, ook als dat na verloop van tijd zich voordoet.

Het Koninklijk Huis bestaat sedert het begin van de negentiende eeuw (rond 1815) en dateert dus niet uit de "antieke tijd" noch heeft het bestuur van het Wiskundig Genootschap "op 1 mei 2003 de klok vier eeuwen teruggezet", aldus Landsman's brief. Koning Willem I heeft als verlicht despoot direct na zijn intocht, naar Nederland gehaald zijnde vanuit Engeland op instigatie van de heren Van Hoogendorp en Van der Duijn van Maasdam, gedurende een reeks van jaren zijn stempel gedrukt op het Nederlands bestuur en de Nederlandse wetenschap.

Het Cartesianisme is van 1647 tot 1676 aan de Leidse Universiteit verboden geweest, officieel althans. Maar dagelijks ging alles gewoon verder, ook waar het de Cartesiaanse leer betreft, in woord en geschrift, en ook bij colleges. Bij andere universiteiten was het niet anders. Juist hier had enige terughoudendheid gepast door Landsman bij zijn one-liner over Cartesianisme. Over deze leer, Aristoteles-isme en ander-ismen kan men veel vinden in de voortreffelijke, en objectieve passages in: 1) *Leiden University in the seventeenth century (An exchange of Learning)*, ed. by Th.H. Lunsingh Scheurleer et al, Leiden 1975: U.P. Leiden/Brill; 2) *Magna Commoditas (Geschiedenis van de Leidse Universiteitsbibliotheek 1575-2000)*, door Ch. Berkvens-Stevelinck, 2001 Primavera/U.P. Leiden. Zie blz. 111/112 in de laatste bron, en alle literatuur vermeld in beide bronnen.

Dan de foto bij Landsmans brief. Het lijkt erop dat het gezelschap is voorzien van een Koninklijke Onderscheiding. Zal de schrijver van *Leve het Koninklijk Wiskundig Genootschap!* een eventuele koninklijke onderscheiding wel of niet aanvaarden als blijk van grote achting en eer? Ik ben te zijner tijd benieuwd naar de uitweg in dit dilemma.

Rob van der Waall, Amsterdam